

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJA LUCI
Broj: 11 0 U 028162 20 U
Dana, 04.06.2021. godine

Okružni sud u Banja Luci i to sudija Sunita Šukalo uz učešće Alme Ahmetović-Ramić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH, sa sjedištem u Banja Luke, a zastupan po Blagovčanin Srđanu (u daljem tekstu: tužilac) protiv Preduzeća za gasne projekte „Gas-Res“ d.o.o. sa sjedištem u Banja Luci, u ulici: Veselina Masleše broj 20 (u daljem tekstu: tuženi), zastupana po punomoćniku Markuš Vladimiru, advokatu iz Banja Luke, radi poništenja rješenja tuženog, broj 1029/2020 od 09.12.2020. godine, u predmetu slobodnog pristupa informacijama, donio je, dana 04.06.2021. godine, sljedeću:

PRESUDU

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove nastale vođenjem ovog upravno-sudskog spora u iznosu od 200,00 KM i to u roku od 30 dana od dana prijema ove pravosnažne presude.

Odbija se zahtjev tuženog kojim traži naknadu troškova ovog upravno-sudskog spora, kao neosnovan.

Obrazloženje

Osporenim aktom, odobreno je tužiocu da pristupi informacijama koje je tražio na način kako je to odredio tuženi, koji način je opisan u obrazloženju osporenog rješenja.

Blagovremeno podnesenom tužbom, tužilac osporava zakonitost donesenog akta, iz svih razloga propisanih u članu 10 Zakona o upravnim sporovima. Ponavlja sadržaj zahtjeva kojim se obratio tuženom i postupak koji je uslijedio, a koji karakteriše kao „ćutanje uprave“ sve do donošenja osporenog rješenja na način kako je to odredio tuženi, a ne način kako je tražio tužilac. U tužbi ističe da je odobreni pristup traženim informacijama koji je moguć samo lično, u sjedištu tuženog, svaki radni dan, u toku radnog vremena uz prethodnu najavu dolaska i sl., u suprotnosti sa članom 14 Zakona o slobodi pristupa informacijama. Tužilac smatra da je neprihvatljivo da tuženi, kao javni organ, pogrešno tumači odredbe zakona i samovoljno procjenjuje na koji način će odrediti pristup. Postupajući sa pozicije autoriteta, stvara praksu da samovoljno određuje kako će se pristupiti traženim informacijama. U tužbi dalje podsjeća da je ranije vođen spor koji je okončan pred Vrhovnim sudom Republike Srpske, presudom, broj 11 0 U 020677 18 U od 20.05.2020. godine, tako što je uvažen zahtjev tužioca uz obrazloženje koje tužilac ponavlja u tužbi, a vezano je za primjenu člana 2 i člana 14 stav 2 Zakona o slobodi pristupa informacijama. Posebno se ukazuje na obavezu javnog organa da informaciju dostavi tužiocu na najlakši mogući način, bez odlaganja i po najnižoj mogućoj cijeni te ukoliko se tužilac opredijelio za dostavljanje informacije putem pošte ili elektronskim putem, dužnost tuženog je bila da mu udovolji. Uslovljavanje tužioca o preuzimanju dokumentacije ili kopija isključivo u prostorijama tuženog, svakog radnog dana, u okviru radnog vremena i uz prethodnu najavu, kako to

upućuje u osporenom aktu, suprotno je odredbi člana 14 stav 2 i člana 2 Zakona o slobodi pristupa informacijama.

Konačno, u tužbi predlaže da sud uvaži tužbu i poništi osporeno rješenje te naloži tužiocu da omogući slobodan pristup traženim informacijama, u cijelosti, na način da mu se iste dostave na poštansku adresu ili elektronskim putem.

Traži naknadu troškova koje čine troškovi sudske takse na tužbu i presudu.

Tuženi je, na zahtjev suda, dostavio spise predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu, u kojem ističe da je tužba bespredmetna i neuredna pa objašnjava razloge zašto je naziva bespredmetnom te navodi da je tužiocu omogućen pristup svim traženim informacijama koje nabraja. Po uvjerenju tužene, tužba je neuredna jer ne sadrži elemente propisane odredbom člana 18 Zakona o upravnim sporovima i elaborira na temu primjene člana 18 navedenog zakona. U daljem tekstu tužbe, razmatra pitanje načina dostavljanja tražene informacije i smatra da su tvrdnje tužioca neistinite te obrađuje geografski položaj sjedišta tužioca i sjedišta tuženog, analizirajući na koji bi se način izbjegli, eventualni, dodatni zahtjevi i dodaje da dostavljanje elektronskim putem, nije moguće tehnički realizovati zbog obima dokumentacije. Pored toga, ističe da bi taj način dostavljanja, ugrožavao zaštićeni oblik prenosa podataka, a tuženi ne bi mogao znati kome je sa sigurnošću dostavio tražene podatke i zaključuje da bi dostavljanje na način na koji je tražio tužilac, prouzrokovalo dodatne troškove u odnosu na lični pristup u sjedište tuženog. Tuženi se pita koji su motivi tužioca za pobijanje rješenje, kojim mu je omogućen pristup, a svako dalje insistiranje na pristupu informacijama, smatra zloupotrebom pa predlaže da sud odbaci tužbu, odnosno odbije tužbu i obaveže tužioca da snosi troškove postupka koji su opredijeljeni po punomoćniku.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor tužene strane, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta, proizlazi da se tužilac obratio, zahtjevom od 22.07.2020. godine, tuženom tražeći pristup informacijama i to u vezi sastava upravljačkih tijela – Uprave, N.O., U.O., sa iznosima naknade za članove; broj zaposlenih u „Gas-Res“; finansijske izvještaje sa pripadajućim Aneksima za 2019. godinu i Izvještaje eksterne revizije.

Pored toga, tužilac je zatražio fotokopiju antikorupcione politike/plan integriteta i/ili etički kodeks.

U zahtjevu se tužilac pozvao na odredbe člana 4 i člana 11 Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/01, u daljem tekstu: ZOSPI), kao pravni osnov svog zahtjeva.

Tuženi nije postupao po zahtjevu pa je tužilac, dana 16.10.2020. godine, uložio žalbu zbog „ćutanja“ i cijeneći žalbu, tuženi odlučuje osporenim rješenjem tako što donosi rješenje, broj 1029/2020 od 09.12.2020. godine, pozivajući se na ZOSPI, odobrava tužiocu pristup informacijama koje su tražene.

U obrazloženju navedenog rješenja, tuženi navodi da tužilac može u sjedištu, u ulici: Veselina Masleše broj 20, svaki radni dan, u toku radnog vremena, uz prethodnu najavu dolaska, lično pristupiti dokumentaciji koju nabraja u obrazloženju te pristup Planu integriteta i etičkom kodeksu „Gas-Res“.

Dalje se, u obrazloženju, precizira kojoj dokumentaciji, pored navedene, može pristupiti ali u prostorijama tuženog umjesto da ih, kako je to tražio tužilac, dostavlja na adresu na kojoj je sjedište tužioca.

Zaključujući da postupa u skladu sa članom 2 ZOSPI te smatrajući da je primijenjen, kako se navodi, najjednostavniji način pristupa informacijama, tuženi precizira troškove umnožavanja dokumentacije prema Uputstvu o troškovima umnožavanja materijala i druge podatke u vezi sa naknadom troškova.

Tužilac, nezadovoljan odlukom, a poučen od tuženog, tužbom pokreće upravni spor o zakonitosti donesenog akta.

Akt tuženog je nepravilan i nezakonit.

Tačno je da je rješenjem, koje je predmet spora, odobren pristup informacijama koje su u posjedu tuženog, a koji akt je uslijedio nakon „ćutanja“, odnosno nepostupanja po zahtjevu tužioca i koji akt je suprotan odredbama ZOSPI.

Odredbom člana 14 stav 2, određeno je da ako se odobri pristup informacijama bilo djelimično ili u cijeloj informaciji, nadležni javni organ o tome, dopisom, obavještava podnosioca pa je dalje precizno označeno šta sadrži dopis te je nedvosmisleno da je jasno određeno da podnosilac zahtjeva određuje na koji će način pristupiti informacijama.

Drugim riječima, jasno je da podnosilac zahtjeva određuje da li želi informaciji pristupiti lično ili mu se tražena informacija umnožava i dostavlja o njegovom trošku.

Takođe, jasno je da način na koji će podnosilac zahtjeva pristupiti ili pribaviti informacije, ne određuje javni organ.

U konkretnom slučaju, tuženi je preuzeo ulogu podnosioca zahtjeva pa je u namjeri da što upotpunije udovolji traženju, čak uložio napor da u potpunosti precizira na koji će način tužilac pristupiti, u koje vrijeme te uz prethodnu najavu i sl.

Kako se ne bi dalje sud iscrpljivao na obrazlaganje nepravilnosti pa time i nezakonitosti donesenog akta koji u dispozitivu, ne sadrži potpune i jasne informacije tužiocu, pozvaće se na presudu Vrhovnog suda Republike Srpske, broj 11 0 U 020677 18 U od 20.05.2020. godine, na koju je ukazao tužilac, a kojom su objašnjeni razlozi za nezakonito postupanje tuženog.

Predmetnom presudom, ukazano je na odredbe člana 2 i člana 14 ZOSPI pa vrijedi ponoviti da odredbom člana 14 stav 2 navedenog zakona, obavezuje se javni organ da informaciju dostavi tražiocu na najlakši mogući način, bez odlaganja i po najnižoj mogućoj cijeni pa kad se tužilac opredijelio za dostavljanje informacija putem pošte ili elektronskim putem, dužnost je tuženog bila da mu, u tom smislu i udovolji.

Takođe, da ga obavijesti o mogućnosti umnožavanja o procijenjenim troškovima umnožavanja te da tražiocu, nakon uplate troškova, obezbjedi dostavljanje na način kako je tražio.

Svako uslovljavanje u vezi sa preduzimanjem dokumentacije ili pregledanje i sve druge radnje na način kako je to opisao tuženi u obrazloženju osporenog rješenja, jeste postupanje suprotno odredbi člana 14 stav 2 i člana 2 ZOSPI.

Podsjećanja radi, članom 2 tog zakona, propisano je da se tim zakonom olakšava i promoviše, u najvećoj mjeri i bez odlaganja, objavljivanje informacija koje se nalaze pod kontrolom javnog organa po najnižoj prihvatljivoj cijeni.

Tuženi je, od podnošenja zahtjeva, 22.07.2020. godine, ignorisao zahtjev, sve do podnošenja žalbe, nekoliko mjeseci kasnije, a kojoj su prethodile urgencije pa je po izjavljenoj žalbi, odlučio na način kako to odgovara tuženom, postupajući, na taj način, zakonu koji reguliše slobodni pristup informacijama.

Dakle, iz svega navedenog, jasno je da su donošenjem osporenog akt, ostvareni su razlozi za njegovo poništenje sadržani u članu 10 stav 1 tačka 2 i 4 ZUS, tako da je tužbu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti na temelju ovlaštenja iz člana 31 stav 1 i 2 istog zakona.

U smislu člana 50. ZUS-a, tužena je u obavezi da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana računajući od dana prijema ove presude, donese novi upravni akt, uvažavajući pravno shvatanje suda i primjedbe u pogledu postupka.

Za tužioca su nastali troškovi vođenjem ovog upravno-sudskog spora, koje je opredijeli kao troškove sudske takse na tužbu i presudu u smislu Zakonu o sudskim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 73/08, 49/09, 67/13 i 63/14), a koje sud troškove cijeni osnovanim te ih takve i dosuđuje.

Tuženom ne pripadaju troškovi iskazani kroz radnju davanja odgovora na tužbu, s obzirom da odgovor na tužbu, nije obavezna radnja u upravnom sporu čijim bi propuštanjem, za tuženog, nastale posljedice.

Zapisničar
Alma Ahmetović-Ramić

